

Lập kế hoạch chiến lược phát triển kinh tế địa phương

THẾ NÀO LÀ PHÁT TRIỂN KINH TẾ ĐỊA PHƯƠNG?

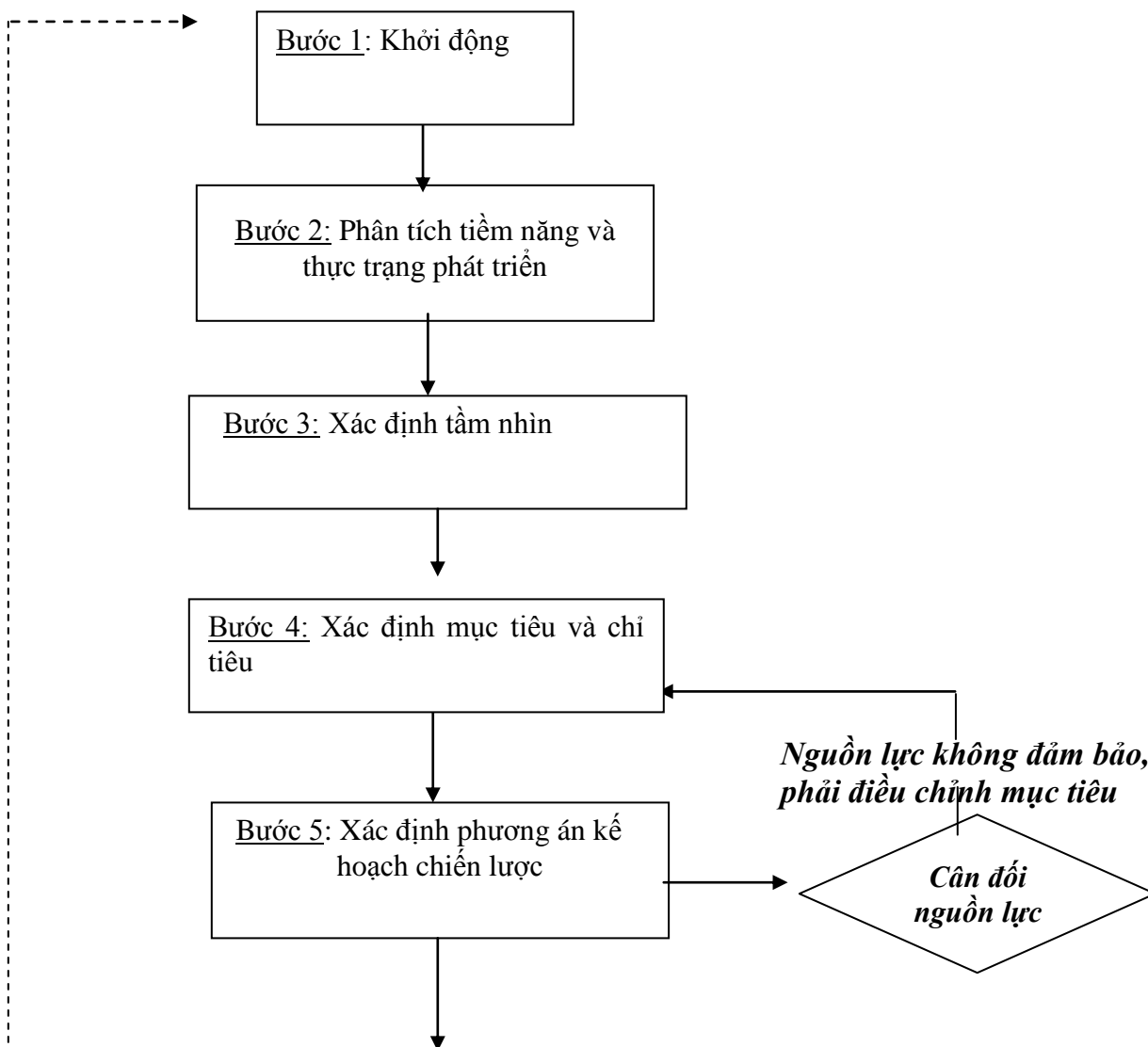
Phát triển kinh tế địa phương là một quá trình có sự tham gia của mọi thành viên, trên mọi lĩnh vực hoạt động, nhằm tạo ra sự phát triển một cách có hiệu quả trên mọi lĩnh vực của đời sống kinh tế xã hội của địa phương.

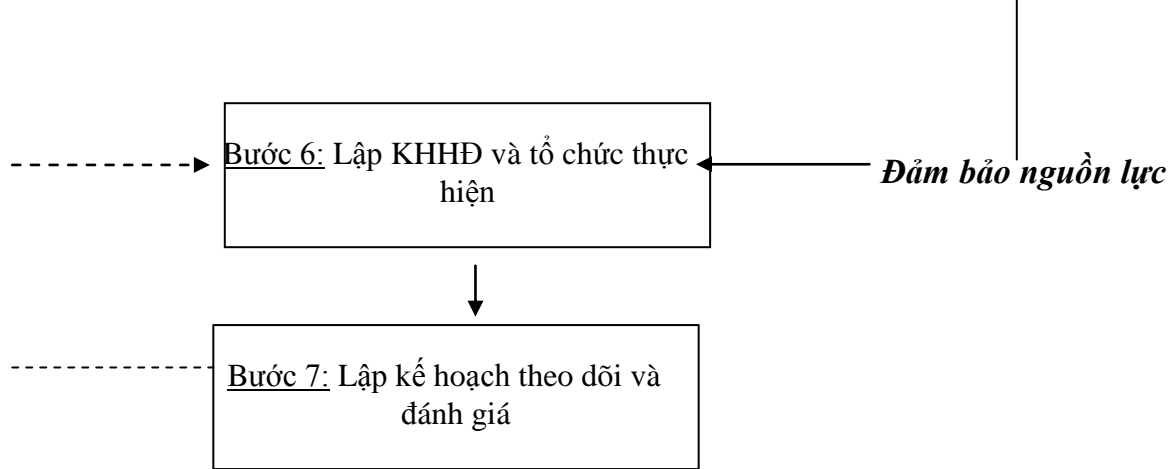
Quá trình Phát triển kinh tế địa phương hướng tới các mục tiêu cải thiện chất lượng cuộc sống cho tất cả mọi người, trong đó đặc biệt quan tâm đến đối tượng nghèo ở địa phương; khuyến khích các khu vực nhà nước, tư nhân và xã hội, thiết lập mối quan hệ hợp tác và cùng phối hợp giữa các thành phần này để tìm ra giải pháp Phát triển kinh tế địa phương có hiệu quả nhất; tìm kiếm cách thức trao quyền cho các đối tượng tham gia, sử dụng hiệu quả nguồn lực để đạt tới các mục tiêu ưu tiên.

CÁC BƯỚC LẬP KẾ HOẠCH PHÁT TRIỂN KINH TẾ ĐỊA PHƯƠNG

Tổ chức tốt công tác lập kế hoạch là cơ sở cho sự ra đời một bản kế hoạch tốt gồm các bước sau đây:

Sơ đồ tổng quát quy trình lập KHCL PTKTĐP

Bước 1: Khởi động

Khởi động thực chất bước thực hiện khâu tổ chức và lên kế hoạch cho công tác lập kế hoạch phát triển kinh tế địa phương. Mục tiêu chính của bước này là chuẩn bị các điều kiện cho công tác lập kế hoạch chiến lược. Nội dung chính của bước khởi động bao gồm: Thành lập nhóm kế hoạch chủ chốt và các thành phần tham gia trong lập kế hoạch, trong đó bao gồm cả việc xây dựng cơ chế hoạt động và chức năng của các bên tham gia trong quy trình lập kế hoạch chiến lược phát triển kinh tế địa phương. Kế tiếp là phác thảo một quy trình lập kế hoạch. Bao gồm việc làm rõ phạm vi, quy trình, mục tiêu và những kết quả mong đợi của lập kế hoạch.

Bước 2: Phân tích tiềm năng và thực trạng phát triển kinh tế xã hội của địa phương

Mục tiêu chính của bước này là nhận dạng được tình hình thực tế của địa phương và xác định địa phương đang đứng ở đâu trong quá trình phát triển. Trên cơ sở đó tìm thấy những mặt mạnh, yếu, các yếu tố cơ hội, thách thức trong giai đoạn kế hoạch tương lai của địa phương như thế nào.

Yêu cầu đặt ra cho bước này là phải có sự đánh giá hiện trạng một cách đúng đắn và toàn diện, có so sánh với quá khứ và tương lai, với các địa phương khác, các vùng và các nước trên thế giới trong bối cảnh hội nhập. Để đạt được yêu cầu trên, những nội dung sau đây cần được thực hiện: Phân tích tiềm năng của địa phương; đánh giá thực trạng phát triển KTXH; phân tích các nhân tố tác động đến hiện tại và triển vọng phát triển KTXH của địa phương; cuối cùng là mô tả bức tranh toàn cảnh của địa phương ở điểm khởi đầu của kế hoạch.

Bước 3: Xác định tầm nhìn

Xác định tầm nhìn là phác họa bức tranh chụp nhanh viễn cảnh tương lai mà địa phương muốn đạt được. Tầm nhìn không phải là mục tiêu mà là ý tưởng mục tiêu của địa phương, là trạng thái có thể đạt được trong điều thuận lợi nhất. Tầm nhìn hướng về tương lai để biến hiện tại giống viễn cảnh mong đợi. Xác định tầm nhìn chính là định dạng tương lai phát triển mà địa phương có khả năng tiếp cận được. Cần phân biệt giữa tầm nhìn với mục tiêu hay nhiệm vụ của kế hoạch. Tầm nhìn là ý tưởng chung là viễn cảnh mà địa phương có thể đạt được nhưng không nhất thiết phải đạt được nếu như thực tế những điều kiện thực hiện không diễn ra như mong muốn.

Xác định tầm nhìn là cơ sở cho xác định hướng đi đúng cho quá trình phát triển của địa phương. Xác định tầm nhìn đúng sẽ hỗ trợ cho việc xây dựng mục tiêu, nhiệm vụ cũng như các quyết định kế hoạch một cách chính xác hơn; nó còn hỗ trợ việc liên kết hoạt động của con người theo một hướng thống nhất, là cơ sở liên kết các ý tưởng của người lao động vào một khung giá trị.

Bước 4: Xác định mục tiêu và chỉ tiêu

Mục tiêu chung là đặt định hướng đi chung cho địa phương và xác định đích mà địa phương có thể đạt tới trong một thời kỳ nhất định; mục tiêu phi kinh tế có thể là mục tiêu về xã hội hay về môi trường; mục tiêu kinh tế phản ánh định hướng trong việc đạt được những vấn đề về tăng trưởng và chuyển dịch cơ cấu kinh tế của địa phương. Mục tiêu xã hội thường là mục tiêu cuối cùng mà địa phương cần đạt được, còn mục tiêu kinh tế là các mục tiêu trung gian cho việc đạt được các mục tiêu xã hội.

Các mục tiêu thường được phân loại theo thời gian thực hiện hoặc định ra các điểm mốc thực hiện trong lộ trình đi của địa phương. Mục tiêu thường được chia thành mục tiêu dài hạn, trung hạn và ngắn hạn. Thông thường các mục tiêu dài hạn không có tính định lượng rõ ràng, nó thường gắn với và đặt ra nhiệm vụ của địa phương; các mục tiêu trung hạn và ngắn hạn thường có tính định lượng cụ thể hơn.

Bước 5: Xác định phương án kế hoạch chiến lược

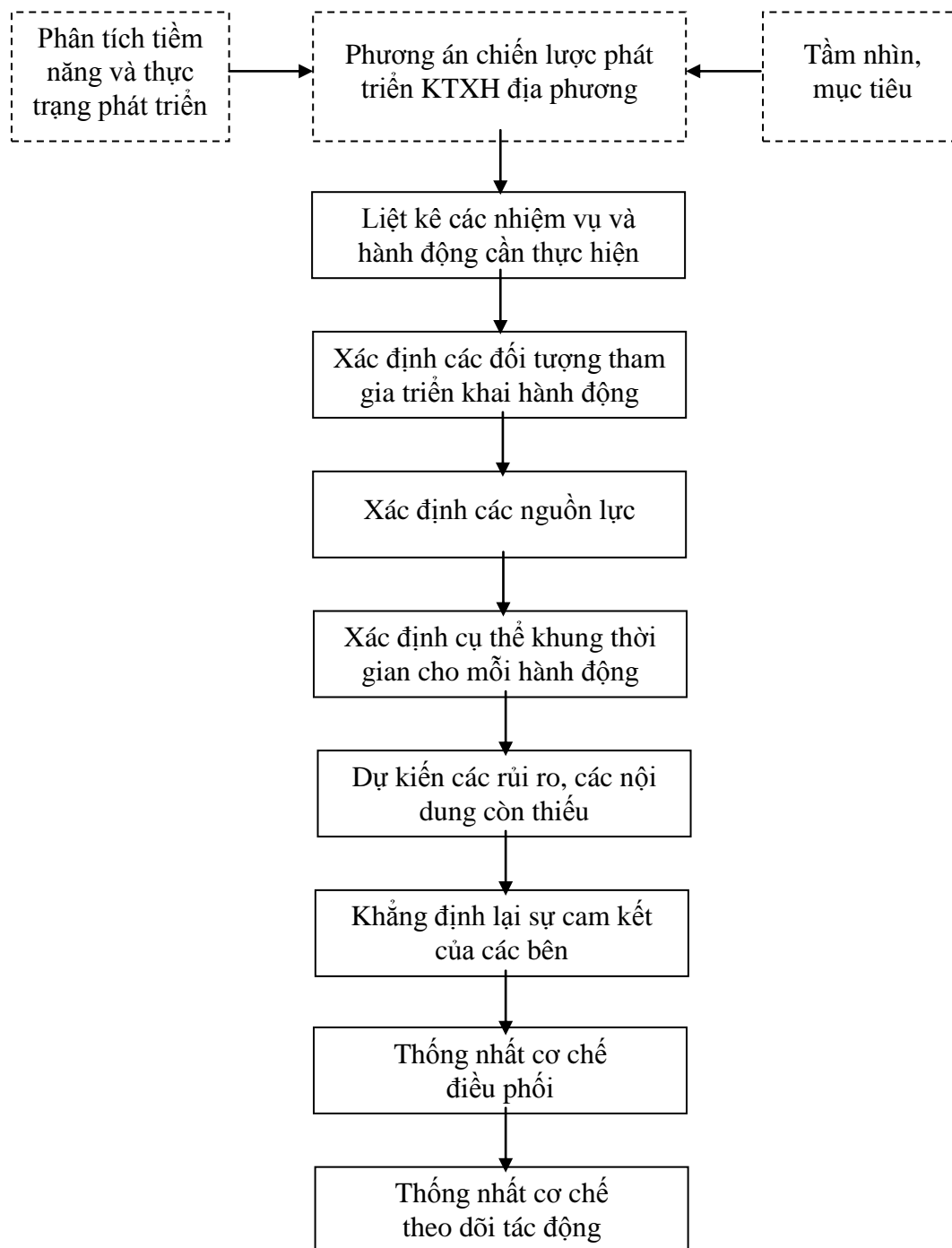
Để trả lời câu hỏi chúng ta muốn đi đến đâu là phải có được một phương án kế hoạch chiến lược và cũng là khâu mở đầu cho việc trả lời câu hỏi: làm thế nào để đến được đích. Phương án chiến lược là thể hiện một cách đi, thông qua những hành động cụ thể để thực hiện đến các mục tiêu và chỉ tiêu kế hoạch đặt ra. Phương án chiến lược phải thể hiện cách thức đạt được các mục tiêu ưu tiên, nội dung cụ thể của các hành động trong chuỗi hành động của phương án, những kết quả kỳ vọng sẽ đạt được từ những hành động.

Bước 6: Lập kế hoạch hành động và tổ chức thực hiện

Sau khi có kế hoạch chiến lược, lập kế hoạch hành động mô tả tỉ mỉ các nhiệm vụ và hành động cụ thể, các bước thực hiện kế hoạch chiến lược, yêu cầu và những cam kết về nguồn lực và công tác tổ chức thực hiện từng bước: những việc cần làm, thứ tự thực hiện, thời gian làm, các bên tham gia trực tiếp, nguồn lực cần có và các đơn vị bảo đảm.

Sau khi đã mô tả chi tiết các hành động chiến lược cần thực hiện, cần tiếp tục lập kế hoạch cho công tác tổ chức thực hiện. Đây chính là việc tổ chức các hệ thống, các đơn vị, cá nhân và phối hợp hoạt động của những bên, những bộ phận trong hệ thống tổ chức có liên quan với nhau, thông qua những cơ chế, thể chế và cách thức tiến hành cụ thể nhằm tiến đến mục tiêu một cách có hiệu quả nhất.

Quy trình lập kế hoạch hành động

Bước 7: Theo dõi và đánh giá thực hiện kế hoạch

Theo dõi là việc thu thập có hệ thống các dữ liệu về những chỉ số nhất định để cung cấp thông tin cho những nhà quản lý và các bên có liên quan của một chính sách, chương trình hay kế hoạch về tiến độ thực hiện các mục tiêu đề ra và tiến độ sử dụng vốn đã được phân bổ.

Đánh giá là việc nhận định một cách có hệ thống về một kế hoạch chiến lược đang được thực hiện hoặc đã thực hiện xong. Đánh giá nhằm xem xét tính

thích hợp của các mục tiêu đề ra, hiệu quả hoạt động, tính hữu hiệu, tác động và tính bền vững. Đánh giá cũng nhằm thẩm định việc hoàn thành mục tiêu. Đánh giá nhằm cung cấp thông tin quan trọng để làm cơ sở rút kinh nghiệm cho xây dựng kế hoạch giai đoạn tiếp sau, thúc đẩy việc thực hiện mục tiêu một cách có hiệu quả cao nhất.

Việc đổi mới công tác lập kế hoạch phát triển kinh tế địa phương đang được Ban quản lý dự án Tăng cường năng lực địa phương tổ chức tập huấn và triển khai thực hiện tại các xã phường thị trấn trên toàn tỉnh./.